รวบรวมสรุปโดย
ภญ.วรรษมน เดชพลมาตย์ นส.บัวไล สุระสาย
30 มกราคม 2557

รายงานสรุปผลงานประจำปี พ.ศ. 2556

ในรอบปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมาสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) ได้แสดงบทบาทในฐานะองค์กรหนึ่งของวิชาชีพเภสัชกรรม ร่วมพัฒนาบทบาทของวิชาชีพเภสัชกรรมให้เป็นที่ประจักษ์มากยิ่งขึ้น โดยริเริ่ม พัฒนาโครงการ จัดกิจกรรมต่างๆเพื่อสมาชิกและกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนอันดีจากองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างๆ โดยสามารถสรุปผลงาน ของสมาคม ได้ดังนี้

ผลงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน ฝ่ายพัฒนายุทธศาสตร์การเชื่อมต่อร้านยาสู่ระบบประกันสุขภาพ

1.1 โครงการดูแลปัญหาจากการใช้ยาในผู้ป่วยเฉพาะรายในชุมชน พ.ศ. 2556 เขตพื้นที่ 13 กรุงเทพมหานคร (โครงการเภสัชกรชุมชนเยี่ยมบ้าน)

เป็นโครงการที่ดำเนินงานต่อเนื่องมาตั้งแต่ พ.ศ. 2551 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช) เขต 13 โดยมีเภสัชกรชุมชนประจำร้านยาและนักศึกษาเภสัชศาสตร์ฝึกงานได้มีฝึกทักษะและหาประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง อย่างต่อเนื่อง ซึ่งดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เภสัชกรเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 38 คนจาก 18 ร้านยา ผู้ป่วยที่ได้รับบริการจำนวน 1,244 ราย โดยมีการเยี่ยมถึง 2,499 ครั้ง ในปีที่ผ่านมามีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างเภสัชกรร้านยากับสถานพยาบาล โดยพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยประสานงานกับแพทย์ พยาบาลของโรงพยาบาลตากสิน นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตได้พัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคไตที่บ้านโดยการทำงานร่วมมือของเภสัชกรประจำโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต เภสัชกรประจำโรงพยาบาลอำเภอ สสจ และเภสัชกรประจำร้านยา จึงเป็นขยายงานการพัฒนาวิชาชีพเภสัชกรชุมชนในการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องนั้นเอง

1.2 โครงการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคเรื้อรัง (Screening) และ การจัดการด้านยา (Medication therapy management) ผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังโดยร้านยา

เป็นการทำงานบริการจากร้านยาเพื่อช่วยค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อรังจากร้านยาเพื่อส่งต่อระบบของสถานพยาบาล ร้านยาที่เข้าร่วมโครงการ 21 ร้านยา ให้บริการประชาชน 1,144 ราย โดยเน้นการคัดกรองโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคอ้วนลงพุงและภาวะซึมเศร้า บริการประเมินโดยใช้คำถามและติดตามผู้รับบริการในกรณีมีความเสี่ยงโรคเรื้อรัง และเภสัชกรประจำร้านยาให้บริการความรู้เรื่องโรคเรื้อรังกับผู้รับบริการ ซึ่งเป็นการแสดงถึงศักยภาพเภสัชกรชุมชนต่อระบบสาธารณสุข โดยสนับสนุนโครงการโดย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช) เขต 13

1.3 **โครงการสนับสนุนการทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้เสพยาสูบโดยเภสัชกรชุมชน**

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพเภสัชกรชุมชนผู้ให้บริการในร้านยาที่เข้าร่วมโครงการ และเพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้เสพยาสูบที่มารับบริการในร้านยาที่เข้าร่วมโครงการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยได้พัฒนารูปแบบและแนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ รวมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานและแนวทางในการให้บริการ แบบบันทึกในการให้บริการ แผ่นพับเพื่อรณรงค์การเลิกบุหรี่ อุปกรณ์สนับสนุนการให้บริการสำหรับเภสัชกรให้บริการตามมาตรฐานการบำบัดโรคเสพยาสูบ 5A ผู้เสพยาสูบที่ได้รับบริการคัดกรองตามมาตรฐานการบำบัดโรคเสพยาสูบระดับ A1-A2 มีจำนวน 203 คน ระดับ A3 มีจำนวน 150 คน ระดับ A4 มีจำนวน 119 คน ระดับ A5 รวม147 จากจำนวนผู้เสพยาสูบที่รับการบำบัด 119 คน สามารถจำแนกพฤติกรรมการเสพยาสูบหลังการบำบัดเป็น 4 สถานะคือ หยุดสูบ สูบลดลง สูบเท่าเดิม และสูบเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวน 37, 34, 12 และ 1 คน ตามลำดับ หรือร้อยละ 31.09, 28.57, 10.08 และ 0.84 ตามลำดับ

1.4 โครงการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อรายใหม่กับเครือข่ายร้านยาคุณภาพ(VCT)

การติดเชื้อ HIV เป็นการติดเชื้อร้ายแรงที่ยังไม่มียารักษาให้หายขาด อีกทั้งในระยะแรกของการติดเชื้อ ผู้ป่วยมักไม่แสดงอาการป่วยอย่างชัดเจน ทำให้ขาดความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นระยะที่จะเกิดการส่งต่อเชื้อ HIV ไปยังผู้อื่นได้โดยง่ายจึงทำให้เกิดโครงการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อรายใหม่กับเครือข่ายร้านยาคุณภาพ(VCT)เป็นโครงการที่สมาคมเภสัชกรรมชุมชนร่วมกับกองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักอนามัยกรุงเทพมหานครร่วมกันพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและส่งต่อผู้ติดเชื้อรายใหม่เพื่อให้ได้รับการตรวจคัดกรอง HIV โดยการตรวจเลือดที่ศูนย์อนามัยของกรุงเทพมหานครโดยการส่งต่อของ ร้านยาคุณภาพ และมีร้านที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งหมด 28 ร้าน

1.5 การสร้างเครือข่ายกับมูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส)

ในการสร้างคุณค่าของเภสัชกรชุมชนสู่สังคม โดยเชิญร้านยาเข้าร่วมการประชุม **“การสร้างระบบช่วยเหลือแก้ปัญหาท้องไม่พร้อมโดยเภสัชกรชุมชนในร้านยา”** โดยจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการอบรมเพื่อสร้างระบบช่วยเหลือดูแลผู้ที่ท้องไม่พร้อมอย่างรอบด้าน และเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างสมาคมฯ และองค์กรภาคีสุขภาพ นับเป็นการทำงานเชิงรุกเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคม

1.6 สมาคมเภสัชกรรมชุมชน ร่วมมือกับกองเภสัชกรรม สำนักอนามัย กทม.

ดำเนินงานต่อเนื่อง **"โครงการร้านยาเครือข่าย กทม."** เพื่อพัฒนาและสร้างความร่วมมือในการดูแลประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเน้นกิจกรรมการส่งข้อมูลระหว่างร้านยากับเภสัชกรประจำศูนย์บริการสาธารณสุข โดยให้ร้านยาเป็นแหล่งกระจายข้อมูลด้านสุขภาพ มีการสนับสนุนเอกสารด้านวิชาการด้านโรค และทรายอะเบท พร้อมทั้งอุปกรณ์เพื่อช่วยการสื่อสารกับผู้บริโภคที่รับบริการร้านยา จึงเป็นโครงการที่สร้างความเชื่อมโยระหว่างภาคเอกชนและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่นั้นเอง

1.7 โครงการพัฒนารูปแบบการเฝ้าระวังปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพของร้านยา

โดยความร่วมมือของกองแผนงานและวิชาการศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในปี 2555 ที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จเกินความคาดหมายจึงได้มีการขยายโครงการในปี 2556 เป็นปีที่ 2 โดยเน้นให้เป็นแบบเชิงรุก หรือ Active Survillance แต่ให้ขยายขอบข่ายของผลิตภัณฑ์เฝ้าระวังให้ครอบคลุมมากขึ้น และให้มีการปรับแนวทางการดำเนินงาน เน้นให้ร้านยาสามารถดูแลผู้บริโภคและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพ และยาโดยรวมให้ครอบคลุมทั้งการใช้และพฤติกรรมที่ผิดปกติในชุมชน ประกอบด้วย ยาที่ใช้ในกลุ่มโรคเรื้อรัง,ผลิตภัณฑ์สมุนไพร,ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร,การใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล โดยร้านยาสามารถรายงานกิจกรรมและผลการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพและยาที่มีปัญหา AE หรือ ADR และการใช้ที่ไม่สมเหตุสมผลรวมถึงการโฆษณาผลิตภัณฑ์เกินความจริงก็ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเป็นกิจกรรมปกติส่วนหนึ่งของร้านยา จากติดตามและเก็บข้อมูลผู้ป่วยตามรายการที่กำหนดโดยมีจำนวนรายงานจนสิ้นสุดโครงการและพบปัญหาที่เกี่ยวกับ AE หรือ ADR จำนวน 112 ราย

ผลงานวิชาชีพเภสัชกรรมชุมชน ฝ่ายพัฒนาวิชาการ

ฝ่ายวิชาการ *ได้จัดประชุมเพิ่มพูนความรู้และทักษะแก่สมาชิกเพื่อให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างเต็มประสิทธิภาพ จำนวน 15 ครั้ง*

- **การจัดประชุมวิชาการประจำทุกเดือน และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ : จัดประชุม 15 ครั้ง เป็นการประชุมวิชาการกรุงเทพฯ 11 ครั้ง, ต่างจังหวัด 3 ครั้ง ประชุมใหญ่ 1 ครั้ง**

โดยมีหัวข้อเรื่องคือ

ครั้งที่ 1. Topical Capsaicin in Neuropathic pain

ครั้งที่ 2. Laughing Therapy การหัวเราะ บำบัด (ประชุมใหญ่)

ครั้งที่ 3. โรคข้อที่พบบ่อยในร้านขายยาและแนวทางการรักษาและผลของแคลเซียม แอลทรีโอเนตต่อกระดูกและกระดูกอ่อน

ครั้งที่ 4. โรคตาแห้ง, The Contact Lens Solution with Surface Technology that Provide Outstanding และ Sinupret ทางเลือกใหม่ เมื่อไร้ซูโดเอฟีดรีน

ครั้งที่ 5. โครงการคัดกรองโรคในร้านขายยา,Update Trend & Treatment : Allergic Rhinitis, A solution of GERD management in Clinical practice

ครั้งที่ 6. บทบาทเภสัชกรร้านยาในการส่งต่อผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,No More Pills, Fee Freedom

ครั้งที่ 7. โรคภูมิแพ้ที่พบบ่อยในร้านยา และแนวทางการรักษาเบื้องต้น

ครั้งที่ 8. Glucosamine Sulfate กับประสิทธิภาพในการรักษาโรคข้อเสื่อม และประสิทธิภาพของ Aescin ในการป้องกันและรักษาโรคหลอดเลือดดำอักเสบเรื้อรัง

ครั้งที่ 9. แผลในกระเพาะอาหารจากการใช้ NSAIDs , การใช้ Oral Beta2-agonist ในการรักษาหอบหืด

ครั้งที่ 10. Sinupret ทางเลือกใหม่ เมื่อไร้ซูโดเอฟีดรีน และอาหารสมอง เพิ่มความจำ & เสริมสร้างสมาธิ

ครั้งที่ 11. กรณีศึกษาการบริบาลเภสัชกรรมชุมชน,Choosing appropriate antibiotics therapy for URIs และTreatment of herpes virus infection: What is new for pharmacist.

ครั้งที่ 12. โรคหลอดเลือดแดงตีบตันและการรักษา และอาหารทางการแพทย์ที่เภสัชกรควรรู้

ครั้งที่ 13. กรณีศึกษาการบริบาลผู้ป่วยโรคไตในสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชน, GLUCOSAMINE: Elusive Dream or Reality,ประสิทธิภาพของ Silymarin ในการรักษาโรคตับ

ครั้งที่ 14. การใช้ยา Nortriptyline ในการเลิกบุหรี่, Sore throat management: antibiotics are not automatic และ Symptomatic Gastroesophageal Reflux: GERD patient journey and its treatments

ครั้งที่ 15. การเฝ้าระวังปัญหาการใช้ยาโรคเรื้อรังในร้านยา และ “Real Life in GERD Treatment : Benefits to Patients”

ประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง ได้แก่

โครงการวิชาการ " **How to obtain " Good Health , Wellness and Stay Young**" วันที่ 21 เมษายน2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนากระบวนทัศน์ของเภสัชกรรมชุมชนในองค์รวมของ การดูแลสุขภาพให้มีสุขภาพกายดีตลอดอายุขัย อีกทั้งมีความอ่อนกว่าวัย

โครงการวิชาการ **Beauty for Community Pharmacy** วันอาทิตย์ที่ 24 พฤศจิกายน 2556ประชุมวิชาการเพื่อพัฒนากระบวนทัศน์ของงานเภสัชกรรมชุมชนในด้านการดูแลสุขภาพและความงามอาคารเฉลิมพระบารมี 50 ซอย ศูนย์วิจัย

การพัฒนาศักยภาพเภสัชกรชุมชน ด้วยการจัดอบรมต่อเนื่อง จำนวน 2 หลักสูตร

- มิติใหม่งานบริบาลเภสัชกรรมชุมชนด้านการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพ อบรมระหว่าง10 มีนาคม – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2556 จำนวนผู้เข้าอบรม 19 คน

- โครงการอบรมการจัดการค้าปลีกสำหรับเภสัชกรชุมชน อบรมระหว่าง10 มีนาคม – 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 จำนวนผู้เข้าอบรม 42 คน

● **การประชาสัมพันธ์และสมาชิก**:

สมาชิกข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 มีสมาชิกที่ จำนวนสมาชิกทั้งหมด 3,559 คน จำนวนสมาชิกที่สมัครใหม่ในปี 2555 จำนวน 189 คน ข้อมูลสมาชิกแสดงแยกตามภูมิภาค ประเภทงานต่างๆ และสถิติจำนวนสมาชิกสมาคมที่เพิ่มขึ้น ดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

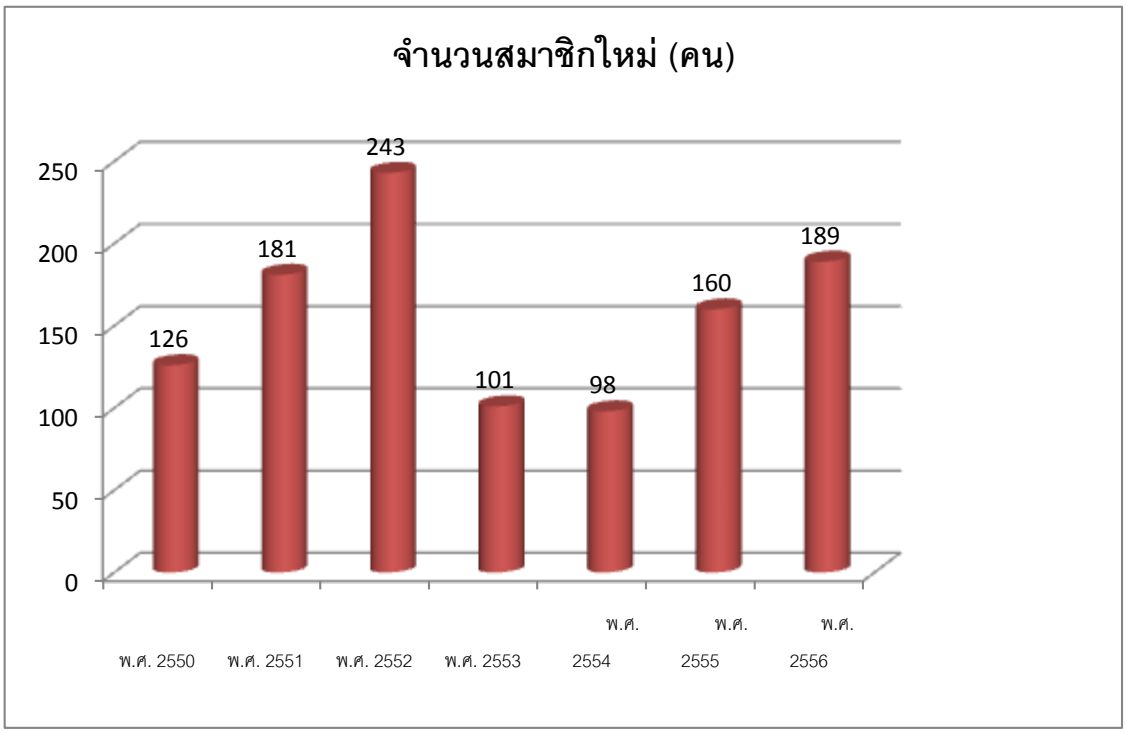

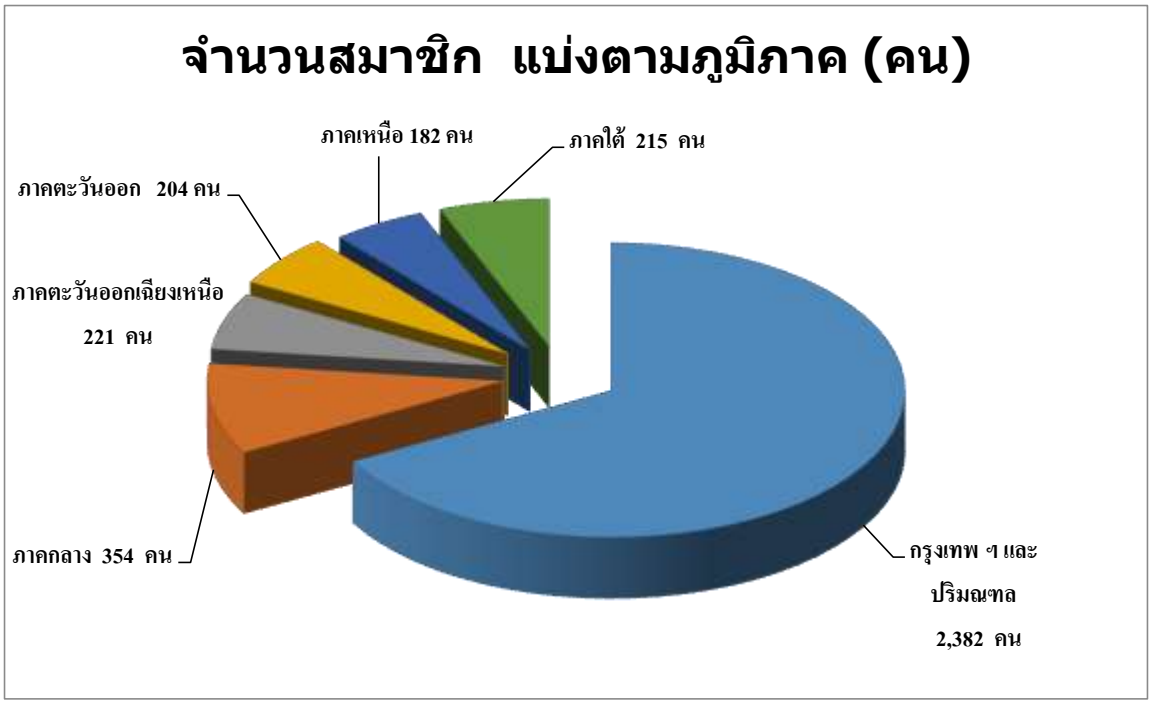
จำนวนสมาชิก แบ่งตามภูมิภาค (คน)
ภาคเหนือ 182 คน
ภาคใต้ 215 คน
ภาคตะวันออก 204 คน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
221 คน
ภาคกลาง 354 คน
กรุงเทพ ฯ และ
ปริมณฑล
2,382 คน

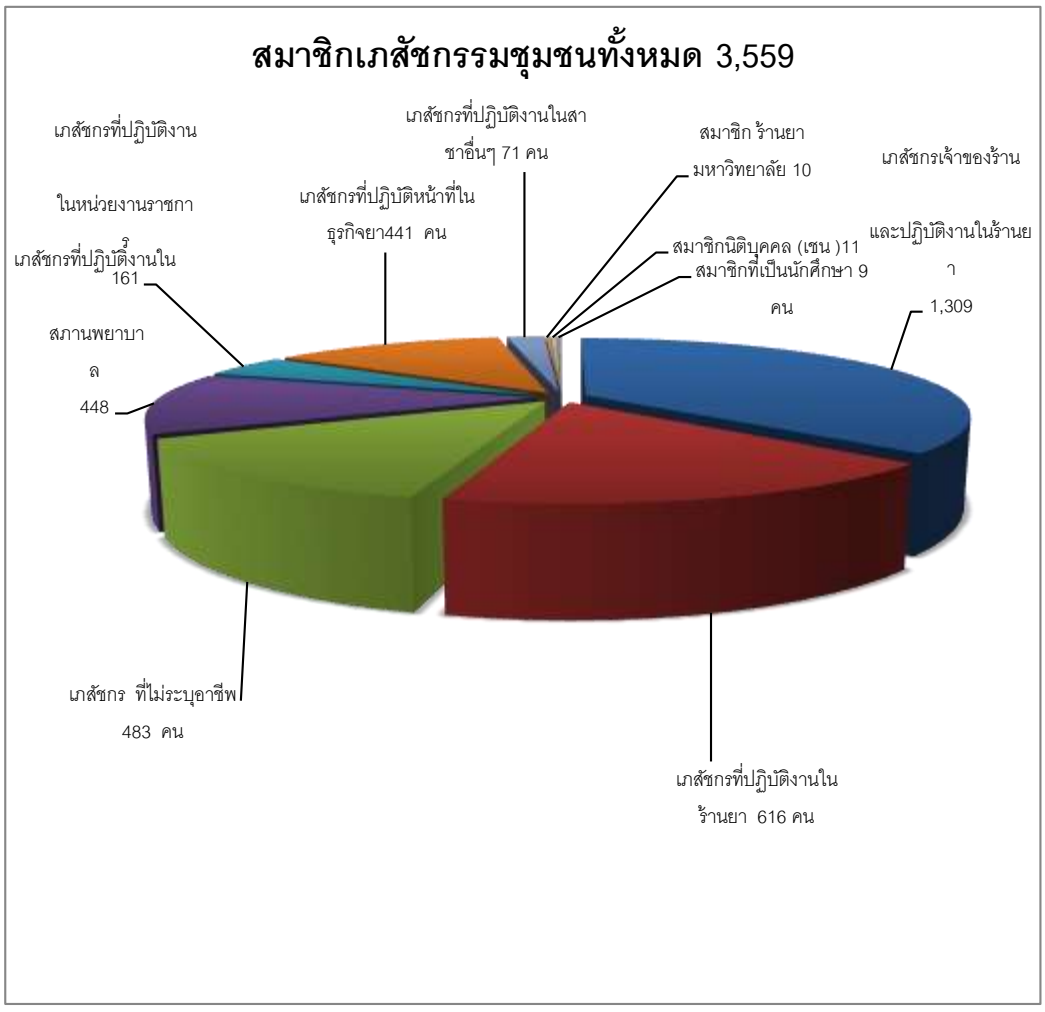
สมาชิกเภสัชกรรมชุมชนทั้งหมด 3,559
เภสัชกรที่ปฏิบัติงาน
ในหน่วยงานราชกา
เภสัชกรที่ปฏิบัติงานใน
161
สภานพยาบา
ล
448
เภสัชกรที่ปฏิบัติงานในสา
ชาอื่นๆ 71 คน
เภสัชกรที่ปฏิบัติหน้าที่ใน
ธุรกิจยา441 คน
สมาชิก ร้านยา
มหาวิทยาลัย 10
สมาชิกนิติบุคคล (เชน)11
สมาชิกที่เป็นนักศึกษา 9
คน
เภสัชกรเจ้าของร้าน
และปฏิบัติงานในร้านย
า
1,309
เภสัชกร ที่ไม่ระบุอาชีพ
483 คน
เภสัชกรที่ปฏิบัติงานใน
ร้านยา 616 คน

การประชาสัมพันธ์

ผ่านเว็บไซต์ : https://www.pharcpa.com

เฟสบุ๊ค สมาคม : https://www.facebook.com/pharcpa

และวารสารสมาคม จำนวน 6 ฉบับ